

Список використаної літератури

1. Балюк І. А. Господарське процесуальне право : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / І. А. Балюк. – К., 2002. – 248 с.
2. Шакарян М. С. Гражданское процессуальное право России : учебник для вузов / М. С. Шакарян. – М. : Былина, 1998. – 504 с.
3. Советский гражданский процесс / под ред. К. И. Комисарова, В. М. Семенова. – М., 1978. – С. 15.
4. Шерстюк В. М. Система советского гражданского процессуального права : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук / В. М. Шерстюк. – М., 1982. – С. 16–19.
5. Елисейкин П. Ф. Подведомственность юридических дел / П. Ф. Елисейкин, Ю. К. Осипов. – Свердловск, 1973. – 124 с.
6. Господарський процесуальний кодекс України: прийнятий Верховною Радою України 6 листоп. 1991 р. №1798-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 66.
7. Ярков В. В. Комментарий к Арбитражному процессуальному кодексу Российской Федерации (постатейный) / В. В. Ярков. – М., 2003. – С. 238.
8. Про деякі питання практики застосування заходів до забезпечення позову : Роз'яснення Вищого арбітражного суду України від 23.08.1994 № 02-5/611 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v_611800-94
9. Михалина Ю. А. Основания принятия обеспечительных мер как гарантии соблюдения прав и законных интересов участников спорного правоотношения / Ю. А. Михалина // Современные гуманитарные исследования. – 2006. – № 2(9). – С. 261–264.
10. Шерстюк В. М. Новые положения третьего Арбитражного процессуального кодекса Российской Федерации / В. М. Шерстюк. – М., 2003. – С. 78.
11. Грось Л. А. О проблемах исполнительного производства и связанных с ним / Л. А. Грось // Арбитражный и гражданский процесс. – 2001. – № 6. – С. 32.
12. Про виконавче провадження [Електронний ресурс] : Закон України прийнятий Верховною Радою України 21 квітня 1999 р. № 606-XIV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=606-14>
13. Анохин В. Обеспечительные меры как способ защиты прав в арбитражном судопроизводстве / В. Анохин // Арбитражный и гражданский процесс. – 2007. – № 4. – С. 7.

Стаття надійшла до редакції 10.03.2011 р.

N. Ivanyuta

FEATURE OF SECURITY FOR A CLAIM ON THE STAGES OF ECONOMIC LEGAL PROCEEDING

In the scientific article research of question in relation to the decision of features of security for a claim on the stages of the economic legal proceeding.

УДК 352.07

С. С. Квач

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА СКЛАДОВА МУНІЦИПАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Дана стаття присвячена дослідженню питань використання міжнародних договорів у якості джерел муніципального права України. В Україні на сьогодні

сформовано значний масив міжнародних документів положення яких направлені на врегулювання питань існування та розвитку інституту місцевого самоврядування. У статті наведені результати дослідження змісту чинних міжнародних договорів України, за якими запропоновано загальну класифікацію міжнародних договорів – джерел муніципального права України.

Ключові слова: муніципальне право, муніципальні договори, міжнародні документи, міжнародні договори.

Постановка проблеми. В процесі інтеграції України до Європейського простору в умовах правової глобалізації як ніколи гостро постають питання досконалості вітчизняного законодавства та його відповідності міжнародним доктринам. Сьогодні, активний вплив на національну систему джерел права здійснюють норми, що містяться саме в актах міждержавних об'єднань. Конвергенція міжнародного та внутрішнього права обумовлює інтернаціоналізацію права, при цьому правові системи різних держав стають сумісними та здатними взаємодіяти.

За таких умов національне право витримує процес правової акультурації, тобто вплив розвинених правових систем на менш розвинені [1, с. 300]. О.В. Скрипнюк з цього приводу зазначає: «Важливим, але до сьогодні мало дослідженим в Україні зрізом системи конституційного права є національне і міжнародне, насамперед європейське конституційне право» [2, с. 6].

На сучасному етапі розвитку всіх галузей права України зростає питома вага міжнародних договорів. Деякі фундаментальні інститути української правової системи базуються саме на міжнародних документах, зокрема інститут місцевого самоврядування.

Наукове обґрунтування теми дослідження. Проблематика використання міжнародних джерел національного права має місце в багатьох роботах сучасних вчених. Найбільш повне дослідження проблем реалізації Україною міжнародних стандартів місцевого самоврядування та проблеми становлення і формування самих міжнародних стандартів міститься в роботах М. О. Баймуратова [3]. Питання впливу міжнародного права на формування положень сучасних конституцій можемо побачити в працях В. М. Шаповала [4]. Окремі сторони предмету нашого дослідження розглянуті також в роботах і інших сучасних вчених, зокрема Ю. О. Волошина, В. Л. Федоренка, В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького, В.В. Кравченка, Ю.М. Тодики, Н.М. Пархоменко.

Дослідження проблеми визначення міжнародних договорів як джерел національного права України можна побачити також в дисертаційних роботах. Так, О.А. Назаренко дослідила міжнародні договори в якості джерел конституційного права [5], Г.В. Галущенко – цивільного [6], О.В. Узунова – кримінально – процесуального [7], М.М. Грекова – трудового [8]. Питання конституційно – правового регулювання дії міжнародних договорів України розглянуті в роботах С.В. Резніченко та Д.С. Терлецького [9, 10].

Проте, можливість та перспектива використання міжнародних документів, в повному обсязі, як джерел права в галузі місцевого самоврядування України залишається недослідженою. На сьогодні немає єдиного збірника міжнародних договорів - джерел муніципального права. Найбільш повним зібранням на сьогодні є колективна робота за загальною редакцією В.М. Литвина: «Акти європейського права з питань регіональної політики та місцевого самоврядування» [11], але вона містить в собі лише базові та галузеві документи що були прийняті в рамках Ради Європи та Європейського Союзу.

Мета даної статті полягає в тому, щоб провівши дослідження змісту чинних

міжнародних договорів України встановити ті, які несуть в собі положення, що регулюють питання муніципального права. Зробити моніторинг цих положень та запропонувати загальну класифікацію міжнародних договорів – джерел муніципального права.

Муніципальне право, яке виникло поза межами нашої держави, та прийшло до нас з великою кількістю правил, стандартів та догм, що закріплені в міжнародних документах, але на цьому їх роль в системі джерел права не обмежується. Співпраця України з іншими державами на різних рівнях, передбачає виникнення договорів, які закріплюють взаємні домовленості, і ці документи мають наслідки у різних галузях національного права. Сьогодні існує вже більше за сто міжнародних документів, чинних для України, які охоплюють питання, віднесені до юрисдикції місцевого самоврядування, та їх кількість постійно збільшується.

Всі міжнародні документи різні як за своєю природою, так і за ступенем впливу на муніципальні відносини, тому досліджувати їх, на нашу думку, краще за все класифікувавши саме за цими критеріями. При цьому, за походженням принципово розрізняємо договори, укладені за участю України, та договори, що були розроблені в рамках міжнародних міжурядових організацій до яких Україна приєдналась пізніше.

До першої групи віднесемо міжнародні договори, які містять в собі норми, що регламентують основні підходи та принципи формування інституту муніципального права.

Саме такими є положення Європейської хартії місцевого самоврядування, яка була прийнята Радою Європи 15 жовтня 1985 р. з ініціативи Постійної Конференції місцевих і регіональних органів влади в Європі [12]. Україна підписала Хартію 6 листопада 1996 р., ратифікувала Законом України від 15 липня 1997 р [13]. Логічно та системно викладені в документі принципи побудови інституту місцевого самоврядування знайшли своє місце в законодавстві багатьох країн Європейського простору. Ціла низка законів України несе в собі принципи, закладені Радою Європи саме в Європейській хартії місцевого самоврядування. До цієї ж групи віднесемо Європейську рамкову конвенцію про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями від 21 травня 1980 р. [14]. Вона стала першим профільним міжнародним документом макрорегіонального характеру, який містить міжнародні стандарти у сфері міжнародного співробітництва місцевої влади, що має вихід на рішення локальних питань розвитку територій [15, с. 462]. Європейська ландшафтна конвенція закріплює компетенції органів місцевого самоврядування з використання та збереження ландшафтів від 20 жовтня 2000 року [16]. В цьому документі встановлено новий предмет ведення органів місцевого самоврядування, якому мають кореспондувати в національному законодавстві цілий ряд відповідних повноважень [15, с. 471].

Ще один міжнародний договір, який відносимо до першої групи, це Європейська хартія регіональних мов або мов меншин від 5 листопада 1992 року [17]. Цей документ встановлює зобов'язання використання регіональних мов або мов меншин в рамках регіонального або місцевого самоврядування. Крім того, зазначена хартія обумовлює обов'язкові транскордонні обміни в інтересах регіональних мов або мов меншин, зокрема між органами регіонального або місцевого самоврядування, на території яких аналогічна мова використовується у такій самій або схожій формі. Ці положення є актуальними для України, як держави з поліетнічним складом населення, де існує нагальна потреба у вирішенні комплексу правових, політичних та соціально-культурних проблем, пов'язаних зі створенням необхідних сприятливих умов для всебічного розвитку національних меншин, які складають майже третину населення країни [18, с. 3].

Слід зазначити той факт, що всі документи першої групи були розроблені без участі України та набрали юридичної сили шляхом приєднання. Безумовно це є основні джерела, якими закладено фундамент муніципального права України, проте не єдині.

Існує певна кількість міжнародних договорів, окрім зазначених, розроблених в рамках міжурядових організацій, які хоча і не встановлюють основні принципи, проте стосуються питань, пов'язаних з інститутом місцевого самоврядування, ці документи відносяться до другої групи. Прикладами подібних актів можуть виступати наступні:

Підписаний 10 червня 2008 року Меморандум про розуміння між Програмою розвитку ООН і Міністерством житлово-комунального господарства України [19] визначає за пріоритетні такі сфери співробітництва як:

- удосконалення законодавства щодо створення сприятливого середовища для територіальних громад, органів місцевого самоврядування;
- надання рекомендацій щодо політики на основі первинного досвіду органам місцевого самоврядування, місцевим громадам жителів;
- розбудова потенціалу та навчальні програми для державних службовців, представників органів місцевого самоврядування та інших, шляхом навчальних програм, семінарів, навчальних поїздок.

Конвенція про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах від 25 січня 1988 р. (ратифікована Україною 17 грудня 2008 р.) [20]. Цей договір застосовується до податків, які справляються від імені державних органів або органів місцевого самоврядування. Резолюція щодо Часткової Угоди про Європейську Комісію «За демократію через право», що була підписана 10 травня 1990 р. (набула чинності в Україні 22 листопада 1996 р.) [21]. В статуті комісії вказується, що у своїй діяльності Комісія серед іншого віддає перевагу внескові органів місцевого та регіонального самоврядування в розвиток демократії; Протокол про затвердження Положення про порядок організації проведення спільних антитерористичних заходів на територіях держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав від 7 жовтня 2002 року (ратифіковано 7 квітня 2004 року) [22], де серед основних завдань органу управління антитерористичними формуваннями вказується на здійснення взаємодії з органами державної влади і місцевого самоврядування.

Документи, які ми віднесли до першої та другої груп є спільними за своєю природою та мають особливе значення для національного права. Ратифікувавши ці договори, законодавець відкрив шляхи для наповнення українського законодавства світовим (переважно європейським) правовим досвідом.

До третьої групи належать акти, які були розроблені без участі нашої держави і не потребують ратифікації, вони несуть в собі певні висновки та рекомендації щодо роботи українських органів місцевого самоврядування.

До числа цих актів відносяться: Рекомендація Парламентської Асамблеї Ради Європи щодо вступу України, що була підписана 26 вересня 1995 р., яка враховуючи серед інших зобов'язання України протягом року з моменту вступу підписати та ратифікувати Європейську Хартію місцевого самоврядування та Хартію про регіональні мови та мови національних меншин. Цей документ зумовив вступ України до Ради Європи; Рекомендація про нагляд за діяльністю місцевих органів влади, прийнята 18 вересня 1998 р., несе в собі рекомендаційні настанови урядам держав-членів, спрямовані на покращення систем нагляду за діяльністю місцевих органів влади, щодо: масштабу адміністративного нагляду, розвитку альтернативних механізмів адміністративного нагляду, процедури нагляду, запобігання ризику неформального нагляду; Рекомендація про участь громадян у місцевому суспільному житті, прийнята 6 грудня 2001 р., адресована до урядів держав-членів організації, та спонукає їх на формування державної політики спрямованої на заохочення участі

громадян у місцевому суспільному житті. До цієї ж групи віднесемо: Остаточний текст резолюції ПАРЄ щодо дотримання обов'язків та зобов'язань Україною від 27 вересня 2001 р.; Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи про участь громадян у місцевому публічному житті, від 6 грудня 2001 р.; Спільна стратегія Європейського Союзу щодо України від 11 грудня 1999 р.; Висновок Європейської комісії «За демократію через право» щодо Закону України «Про вибори народних депутатів України» від 2 березня 2006 р. [23].

Безумовно, документи, які ми віднесли до третьої групи не є обов'язковими до виконання, але врахування Україною положень цих документів - необхідна складова успіху держави на шляху інтеграції до Європи та побудови демократичної, правової держави.

До четвертої групи віднесемо документи, однією з сторін яких є Україна, або які нею схвалені, та положення яких направлені на розвиток національного інституту місцевого самоврядування.

Зокрема, план дій «Україна – Європейський Союз», який був схвалений кабінетом міністрів України 12 лютого 2005 р. [24], зобов'язує Україну продовжити адміністративну реформу та посилювати місцеве самоврядування шляхом запровадження відповідного законодавства згідно зі стандартами, що містяться у Європейській хартії місцевого самоврядування. Підписаний 30 липня 1997 р. між головним управлінням державної служби при Кабінеті Міністрів України та Федеральним Міністерством внутрішніх справ Федеративної Республіки Німеччина Протокол встановлює, що сторони можуть за власним рішенням залучати до співпраці представників органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування [25].

Особливо слід зупинитися ще на одній групі договорів (п'ята група), однією зі сторін яких є наша держава та які створюють сприятливі умови для розвитку та транскордонного співробітництва муніципалітетів. В першу чергу це укладені в різні роки одинадцять договорів про дружбу і співробітництво між Україною та Республікою Хорватія від 19 червня 2003 р.; Латвійською Республікою від 23 травня 1995 р.; Чеською Республікою від 17 березня 1994 р.; Литовською Республікою від 8 лютого 1994 р.; Словацькою Республікою від 24 лютого 1994 р.; Республікою Молдова від 23 жовтня 1992 р.; Естонською Республікою від 26 травня 1992 р.; Угорською Республікою від 6 грудня 1991 р.; Узбекистаном від 28 жовтня 1991 р.; Азербайджанською Республікою від 19 листопада 1991 р.; Польщею від 24 травня 1993 р [26].

Цими договорами встановлено, що сторони заохочуватимуть зв'язки між їхніми урядовими інституціями на всіх рівнях, у тому числі між органами місцевого самоврядування. Визначається, що сторони повинні прикладати зусилля для підтримки заходів, пов'язаних з обміном досвіду та інформації у сфері місцевого самоврядування, всіляко сприятимуть безпосередньому співробітництву між органами місцевого та регіонального самоврядування і суб'єктами автономії з питань, що знаходяться в межах їх юрисдикції, як це передбачено національним законодавством.

До цієї ж групи віднесемо угоди про спрощення оформлення віз із: Європейським Співтовариством від 18 червня 2007 р.; Данією від 16 березня 2007 р.; Литвою від 25 лютого 2004 р.; та Угорщиною від 9 жовтня 2003 р.; Польщею від 30 липня 2003 р., які встановлюють пом'якшуючі умови для отримання віз представниками органів місцевого самоврядування [27]. Так, ратифікована 15 січня 2008 р. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз, встановлює можливість оформлення багаторазових віз строком дії до п'яти років для працівників органів місцевого самоврядування. Крім цього, документ звільняє членів органів місцевого самоврядування від плати за обробку заяв про оформлення віз

дипломатичними представництвами та консульськими установами держав-членів. За таким же принципом побудовані і інші наведені угоди.

Підсумовуючи розглянуті аспекти можна сформулювати наступні *висновки*:

- на сьогодні в Україні сформовано значний масив міжнародних документів положення яких направлені на врегулювання питань існування та розвитку інституту місцевого самоврядування. Норми, що містяться в цих документах регулюють відносини у сфері муніципального права з різною потужністю – від встановлення фундаментальних стандартів, до постанов рекомендаційного характеру;

- переважна більшість міжнародних документів розширює коло прав органів місцевого самоврядування. Такі норми у системі стають сприятливим ґрунтом для розвитку та збільшення питомої ваги місцевого самоврядування в управлінні державою;

- норми, що містять в собі міжнародні договори України – джерела муніципального права можна укрупнено поділити на дві групи: норми, що направлені на розвиток місцевого самоврядування як внутрідержавного інституту регулювання питань місцевого значення та норми, що підтримують і розвивають співробітництво та обмін досвідом між органами місцевого та регіонального самоврядування, зокрема транскордонне співробітництво;

- міжнародні договори України в якості джерела муніципального права потребують сьогодні особливої уваги дослідників. Потребує дослідження місце міжнародних договорів в системі джерел муніципального права України, а також їх співвідношення з іншими джерелами.

Список використаної літератури

1. Пархоменко Н.М. Джерела права: проблеми теорії та методології : моногр. / Н. М. Пархоменко. – К. : Юрид. думка, 2008. – 336 с.
2. Скрипнюк О. Система конституційного права України: поняття та її складові елементи / О. Скрипнюк // Право України. – 2008. – №7. – С. 4–8.
3. Баймуратов М. А. Европейские стандарты локальной демократии и местное самоуправление в Украине / М. А. Баймуратов. – Х. : Одиссей, 2000.
4. Шаповал В. Конституція і міжнародне право: до питання про взаємозв'язок та взаємовплив / В. Шаповал // Право України. – 2009. – №7. – С. 88–94.
5. Назаренко О. А. Міжнародні договори України в системі джерел конституційного права України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / О. А. Назаренко ; наук. кер. В. Ф. Погорілко ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2006. – 23 с.
6. Галущенко Г.В. Міжнародні договори України про допомогу в цивільних справах і внутрішнє законодавство: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Г. В. Галущенко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2001. – 18 с.
7. Узунова О. В. Міжнародні – правові договори України як джерела кримінально – процесуального права: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / О. В. Узунова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К. 2001. – 15 с.
8. Грекова М.М. Міжнародні трудові стандарти як основа вдосконалення трудового законодавства України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / М. М. Грекова ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Х. 2009. – 21 с.
9. Резниченко С.В. Договір як джерело конституційного права України: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.02 / С.В. Резниченко ; Одес. держ. юрид. акад. – Одеса, 1999. – 19 с.
10. Терлецький Д. С. Конституційно-правове регулювання дії міжнародних договорів в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Д. С. Терлецький ; Одес. держ. юрид. акад. – О., 2007. – 19 с.

11. Акти європейського права з питань регіональної політики та місцевого самоврядування / В. М. Литвин та ін. – К. : Парламентське вид-во, 2010. – 792 с.
12. Європейська хартія місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_036
13. Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування [Електронний ресурс] : Закон України: прийнятий Верховною Радою 15 липня 1997 р. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=452%2F97-%E2%F0>
14. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_106
15. Муніципальне право України : підручник / В. Ф. Погорілко та ін. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 592 с.
16. Європейська ландшафтна конвенція [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_154
17. Європейська хартія регіональних мов або мов меншин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_014
18. Волошин Ю. О. Конституційно-правові засади самоорганізації національних меншин в Україні: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.02 / Ю. О. Волошин ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2001. – 20 с.
19. Меморандум про розуміння між Програмою розвитку ООН і Міністерством житлово-комунального господарства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_h92
20. Конвенція про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_325
21. Резолюція щодо Часткової Угоди про Європейську Комісію «За демократію через право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_244
22. Протокол про затвердження Положення про порядок організації проведення спільних антитерористичних заходів на територіях держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=997_637
23. Офіційний сайт ВР України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_589; http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_739; http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_156; http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_739; http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_492; http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_749
24. План дій «Україна – Європейський Союз» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_693;
25. Протокол про наміри щодо співпраці між Головним управлінням державної служби при Кабінеті Міністрів України та Федеральним Міністерством внутрішніх справ Федеративної Республіки Німеччина у сфері державної служби та підвищення кваліфікації державних службовців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=276_040
26. Офіційний сайт ВР України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1008-15>; http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=428_002;

http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=440_014;
<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=4022-12>;
http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=498_161;
http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=233_008;
http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=348_004;
http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=860_190;
http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=031_004;
http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=616_171

27. Офіційний сайт ВР України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_850;
http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=208_016;
http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=440_042;
http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=348_039;
http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=616_043

Стаття надійшла до редакції 15.03.2011 р.

S. S. Kvach

MIZHNARODNO-PRAVOVA CONSTITUENT of MUNICIPAL RIGHT for UKRAINE: RAISING OF PROBLEM

This article is devoted to research on the use of international treaties as sources of municipal law of Ukraine. There is a significant array of international instruments whose provisions are aimed at resolving the issues of existence and development of local government is formed in Ukraine today. This article shows the research results of the content of the international treaties of Ukraine, which presents a general classification of international agreements as the sources of municipal law of Ukraine.

УДК 342.01

І. П. Ковальов

КОНСТИТУЦІЙНА АКсіОЛОГія ЯК ФОРМА СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ КОНСТИТУЦіОНАЛІЗМУ

У статті зроблено аналіз конституційної аксіології у контексті феномену конституціоналізму та його змісту. Досліджено елементи системи цінностей сучасного конституціоналізму, доведено їх універсальність та ієрархічність. Узагальнено визначення конституційної аксіології як категорії сучасного конституційного права, запропоновано авторське розуміння людини як основної конституційної цінності.

Ключові слова: конституція, конституціоналізм, конституційна аксіологія, конституційна доктрина, конституційні цінності.

Постановка проблеми. Проблема визначення категорії конституційних цінностей сьогодні стає ключовим у сучасні теорії конституційного права. Виникнення такої сфери наукового знання, як конституційна аксіологія, обумовлює безперечну актуальність аналізу конституціоналізму у вимірі конституційних цінностей, що слід вважати метою нашої роботи. До завдань статті слід віднести аналіз конституційно-правової доктрини щодо категорії конституціоналізму та конституційної аксіології, дослідження цінностей сучасного конституціоналізму, визначення їх зв'язків та ієрархії у сучасному конституційному праві. Слід зазначити, що питання щодо змісту